

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Directie Uitvoeringstaken
Arbeidsvoorwaardenwetgeving

Geachte heer Obbink,

Naar aanleiding van uw dispensatieverzoek namens partijen bij de cao Beveiliging, de Vereniging Beveiligingsorganisaties in Nederland en De Unie, deel ik u mede dat het verzoek is toegewezen.

Het dispensatieverzoek

U heeft verzocht om dispensatie van het besluit tot algemeenverbindendverklaring (avv) van bepalingen van de cao PAWW - Sector Dienstverlening - niet (semi) Publiek Domein; sector 4 - no 9 (hierna: cao PAWW) op grond van directe gebondenheid aan uw eigen rechtsgeldige cao Beveiliging 2018-2019. Het dispensatieverzoek is mede ingegeven omdat u van oordeel bent dat vanwege zwaarwegende argumenten toepassing van de bedrijfstak-cao door middel van avv redelijkerwijze niet kan worden gevegd. U bent van mening dat de specifieke bedrijfskenmerken van werkgevers aangesloten bij de Vereniging Beveiligingsorganisaties in Nederland (hierna: VBe NL) op essentiële punten verschillen van de ondernemingen die tot de werkingssfeer van de avv-cao gerekend kunnen worden. Ondernemingen van VBe NL-leden kenmerken zich doordat zij gecombineerde bedrijfswerkzaamheden uitvoeren en dus niet alleen reguliere beveiliging. Zij bieden daarnaast ook diensten aan op het gebied van de evenementen- en horecabeveiliging, crowdmanagement en leveren de inzet van verkeersregelaars en/of voetbalstewards. De cao PAWW en de daaronder ressorterende leden van de Nederlandse Veiligheidsbranche (hierna: NVB) zijn uitsluitend gericht op reguliere beveiliging en niet op evenementen- en horecabeveiliging. Daarnaast wijken de ondernemingen die lid zijn van de VBe NL af qua bedrijfsvoering, werkwijze en omvang.

Juridisch kader

Op grond van artikel 2, eerste lid van de Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten (Wet AVV) is de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bevoegd om ondernemingen van het avv-besluit uit te zonderen. Nadere regels over deze bevoegdheid zijn neergelegd in het Besluit aanmelding van collectieve arbeidsovereenkomsten en het verzoeken om avv en het Toetsingskader AVV.

Op grond van het Toetsingskader AVV geldt dat op verzoek dispensatie van een avv-besluit, onder de hieronder genoemde voorwaarden kan worden verleend aan werkgevers die direct gebonden zijn aan een andere rechtsgeldige cao.

Het dispensatieverzoek moet aansluiten bij de doelstelling van de Wet AVV, hetgeen zal moeten blijken uit de motivering bij het verzoek, waarbij in ieder geval voldoende aannemelijk moet worden gemaakt dat er sprake is van zwaarwegende argumenten op grond waarvan toepassing van de bedrijfstak-cao door middel van avv redelijkerwijs niet kan worden gevegd.

Van zwaarwegende argumenten is met name sprake als de specifieke bedrijfskenmerken op essentiële punten verschillen met die van de ondernemingen die tot de werkingssfeer van de avv-cao gerekend kunnen worden. Uitzondering van avv maakt in die gevallen maatwerk in de collectieve arbeidsvoorwaardenvorming in een afzonderlijke onderneming of subsector mogelijk. Dispensatieverzoeken waarbij het kennelijke oogmerk enkel bestaat uit het ontwijken van de werking van avv, worden afgewezen.

Bij de beoordeling van een dispensatieverzoek vindt geen vergelijking van arbeidsvoorwaardenpakketten plaats.

Voor zover deze informatie nog niet bij de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid bekend is, moet daarnaast ook aannemelijk worden gemaakt dat sprake is van voldoende onafhankelijkheid van de partijen die de eigen cao zijn overeengekomen en om dispensatie verzoeken. De verenigingen van werknemers en werkgevers moeten vrij zijn van inmenging van de één in de zaken van de ander bij de oprichting, de uitoefening van werkzaamheden en het beheer van hun organisaties.

Een dispensatieverzoek op grond van directe gebondenheid aan een eigen rechtsgeldige subsector-cao wordt alleen verleend aan werkgevers die op het moment van inwerkingtreding van het avv-besluit gebonden zijn aan die subsector-cao.

Voor de overige wettelijke en beleidsregels zij verwezen naar het bovengenoemde Besluit en Toetsingskader AVV.

Motivering dispensatieverzoek, bezwarende zienswijzen partijen en reactie op bezwarende zienswijzen
De cao Beveiliging met een looptijd van 1 oktober 2018 tot en met 30 september 2019 is op 7 februari 2019 als cao aangemeld bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, conform artikel 4, eerste lid, van de Wet op de loonvorming (WLV). De kennisgeving van ontvangst is op 11 februari 2019 verzonden. Overeenkomstig artikel 4 WLV is de cao Beveiliging in werking getreden op 12 februari 2019.

Motivering dispensatieverzoek

In het kader van het verzoek heeft u, samenvattend, het volgende gesteld.

U bent van mening dat de specifieke bedrijfskenmerken van werkgevers aangesloten bij de VBe NL op essentiële punten verschillen van de ondernemingen die tot de werkingssfeer van de avv-cao gerekend kunnen worden. Het merendeel van de bedrijven aangesloten bij de VBe NL voert gecombineerde bedrijfswerkzaamheden uit. Naast reguliere beveiliging betreft het werkzaamheden op het gebied van crowdmanagement, en/of de inzet van verkeersregelaars en/of de inzet van voetbalstewards. Evenals de door de NVB gesloten cao Particuliere Beveiliging zijn de cao PAWW en de daaronder ressorterende leden van de NVB/ondernemingen uitsluitend gericht op reguliere beveiliging en niet op evenementen- en horecabeveiliging. De - niet reguliere - evenementen- en horecabeveiliging is door de NVB ondergebracht in een aparte sectie waarvoor de cao Evenementen- en horecabeveiligingsbranche is afgesloten. Blijkens de werkingssfeeromschrijving 'werknemer' van de cao PAWW (Bijlage 3) is de cao PAWW niet van toepassing op werknemers in dienst van een werkgever die valt onder de werkingssfeer van een rechtsgeldige cao evenementen- en horecabeveiliging voor zover deze werknemers werkzaamheden verrichten in de evenementen- en/of horecabeveiliging. Dit levert voor VBe NL-leden een onwerkbaar situatie op, aangezien de onderneming van VBe NL-leden zich juist kenmerkt door de breed sectorale bedrijfsvoering: naast reguliere beveiliging verrichten VBe NL-leden (bewust) ook de andere genoemde activiteiten in het veiligheidsdomen. Dit komt ook tot uitdrukking in de door de VBe NL gesloten cao Beveiliging.

Daarnaast wijken de ondernemingen, die lid zijn van de VBe NL af in bedrijfsomvang en organisatiestructuur. De VBe NL is, anders dan de NVB, lid van MKB-NL en heeft als leden veelal eenmanszaken of vennootschappen (mkb-bedrijven) waarbij de directeur/DGA ook zelf aan de beveiligingswerkzaamheden deelneemt.

Verder heeft u ter onderbouwing van uw dispensatieverzoek als zwaarwegende argumenten aangevoerd de overlap in werkingssfeer tussen de cao PAWW en de cao Beveiliging, de logistiek/administratief onmogelijke taak voor VBe NL-leden om bij te houden welke werknemers onder de werkingssfeer van de cao PAWW vallen nadat deze algemeen verbindend is verklaard, de kans dat gebruikmaking van de in de cao PAWW gecreëerde voorziening door werknemers in dienst van de VBe NL-leden vanwege de krapte op de arbeidsmarkt klein is, het feit dat de cao PAWW de in de IAO verdragen nrs. 87 en 98 geborgde rechten op vrije collectieve onderhandelingen en de vrijheid van vakvereniging doorkruist en tot slot de (uitvoerings)kosten van de regeling voor werkgeversleden van de VBe NL en hun werknemers en de kosten van de operationele uitvoerder van de regeling.

Bezwarende zienswijzen van partijen bij de cao PAWW m.u.v. De Unie

Partijen bij de cao PAWW merken in algemene zin op dat, vanwege het enkele feit dat er bij leden van de VBe NL geen alternatief voor de reparatie van de WW is en dus geen sprake is van een regeling die ten minste gelijkwaardig is, dit al voldoende reden is om geen dispensatie te verlenen.

In de cao PAWW is met betrekking tot de werkingssfeer bepaald dat deze cao van toepassing is op een particulier beveiligingsbedrijf dat is toegelaten op grond van artikel 3 sub a van de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr) dan wel een particuliere alarmcentrale op basis van artikel 3 sub b van de Wpbr alsmede een particulier geld- en waardetransportbedrijf dat is toegelaten op grond van artikel 3 sub c van de Wpbr. De werkingssfeerbepaling bepaalt expliciet dat de cao niet van toepassing is op werknemers in dienst van de werkgever die valt onder de werkingssfeer van een rechtsgeldige cao evenementen- en horecabeveiliging voor zover deze werknemers werkzaamheden verrichten in de evenementen- en/of horecabeveiliging. Dat geldt derhalve voor zowel werknemers die werkzaam zijn bij leden van de NVB en die

onder de werkingssfeer vallen van de cao evenementen- en horecabeveiliging die met de LBV is afgesloten, als ook voor werknemers die werkzaam zijn in de evenementen- en horecabeveiliging bij leden van de VBe NL. De door VBe NL afgesloten cao voor wat betreft het A-deel kent geen overlap met de cao PAWW. Wat betreft de cao PAWW heeft te gelden dat op het moment van een algemeenverbindendverklaring van de cao PAWW, deze cao voor iedereen heeft te gelden en de eventueel ook toepasselijke cao beveiliging van de VBe NL voor wat betreft het B-deel met de avv teksten niet in strijd mag komen.

Ten aanzien van de specifieke/onderscheidende bedrijfskenmerken stellen partijen dat ook veel NVB-leden actief zijn in zowel de evenementen- en horecabeveiliging als reguliere beveiliging. Er zijn bij VBe NL-leden geen onderscheidende bedrijfskenmerken ten opzichte van de overige (332) mkb-bedrijven die na avv onder de werkingssfeer van de cao PAWW vallen. En al zouden die er wel zijn, dan nog zijn zij niet dermate specifiek/zwaarwegend dat van VBe NL-leden in redelijkheid niet gevergd kan worden om de verplichtingen die de cao PAWW tot gevolg heeft na te komen. In dit verband wordt nog gewezen op een uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, waarin geen specifieke bedrijfskenmerken aanwezig worden geacht wanneer een werkgeversorganisatie zich er louter op beroept dat haar leden zich vooral op mkb-niveau bevinden (ECLI:NL:RVS:2009:3655).

Wat de overige aangevoerde zwaarwegende argumenten aangaat, wijzen partijen erop dat deze een herhaling vormen van hetgeen ook reeds als bedenkingen tegen het aan het onderhavige dispensatieverzoek ten grondslag liggende verzoek om avv zijn ingebracht. Korthedshalve wordt daarvoor naar de in dat verband door cao-partijen gegeven reactie met onderbouwing verwezen.

Reactie op bezwarende zienswijzen van partijen bij de cao Beveiliging

De leden van de VBe NL dienen, samengevat, van de cao PAWW te worden gedispenseerd, omdat

- de VBe NL gedispenseerd is van (de werkingssfeer van) de cao Particuliere Beveiliging, waarmee de binding aan die cao en de qua strekking gelijklopende werkingssfeerbepaling van de cao PAWW is komen te ontbreken;
- er geen reden is om aan te nemen waarom de door de minister gehanteerde argumenten om de VBe NL te dispensereren van de cao Particuliere Beveiliging hier niet evenzeer zouden gelden;
- de VBe NL een eigen cao heeft, eigen beleid formuleert en maatregelen treft ter voorkoming van werkloosheid in het veiligheidsdomein;
- de VBe NL en De Unie aangeven aansluiting bij de cao PAWW niet te wensen;
- partijen bij de cao PAWW wel aanleiding zien een andere partij te dispensereren maar ongemotiveerd laten waarom de leden van de VBe NL niet gedispenseerd kunnen worden;
- aansluiting bij de cao PAWW, zoals de Stichting van de Arbeid tot uitgangspunt neemt, geschiedt op basis van vrijwilligheid, een uitgangspunt dat met avv zonder dispensatie strijdig is.

Overwegingen

Een van de belangrijke uitgangspunten in het cao- en avv-beleid is dat dispensatie zoveel mogelijk door cao-partijen zelf wordt geregeld. Een van de daarvoor beschikbare mogelijkheden is uitzondering door middel van het definiëren van de werkingssfeer.

Voor zover werkgevers niet al door maatregelen van cao-partijen zelf van de werkingssfeer zijn uitgesloten, kan de minister toepassing geven aan zijn bevoegdheid uit hoofde van art. 2 Wet AVV tot het verlenen van dispensatie van algemeenverbindendverklaring. In het kader van de cao Particuliere Beveiliging (hierna: cao PB) heeft de minister van die bevoegdheid gebruik gemaakt en heeft de leden van de VBe NL gedispenseerd van het besluit tot algemeenverbindendverklaring van de cao PB. Van verleende dispensatie van de werkingssfeer van de cao PB, zoals door u in uw reactie op bezwarende zienswijzen gesteld, is dan ook geen sprake.

Door de partijen bij de cao PAWW is in hun bezwarende zienswijzen al gewezen op het feit dat de cao PAWW van toepassing is op een particulier beveiligingsbedrijf zoals beschreven in artikel 3 van de Wpbr. De werkingssfeer van de cao PAWW bepaalt expliciet dat de cao niet van toepassing is op werknemers die in dienst zijn van werkgevers die vallen onder een rechtsgeldige cao evenementen- en horecabeveiliging. VBe NL-leden, voor zover (uitsluitend) vallend onder het A-deel van de cao Beveiliging, zijn (op voorhand) uitgesloten van de werkingssfeer van de cao PAWW en hebben om die reden geen dispensatie nodig.

De cao PAWW sector 4 no 9 geeft, net als de andere cao's PAWW, uitsluitend uitvoering aan de in de Stichting van de Arbeid door sociale partners gemaakte afspraken over de private aanvulling van de WW en WGA. Daarmee komt deze cao naast en geheel los van een bestaande reguliere arbeidsvoorwaarden-cao en daarin gemaakte afspraken te staan. Van uitbreiding van de werkingssfeer ten opzichte van die van een reguliere arbeidsvoorwaarden-cao is geen sprake. Decentrale cao-partijen hebben de mogelijkheid zich vrijwillig aan te sluiten door de werkingssfeer van hun reguliere arbeidsvoorwaarden-cao in een cao PAWW onder te brengen.

De cao PAWW is een eigenstandige cao naast de arbeidsvoorwaarden-cao, waarvoor avv kan worden verzocht. Door de algemeenverbindendverklaring van bepalingen van de cao PAWW ontstaan rechtsgevolgen voor alle werkgevers en werknemers die bij de inwerkingtreding of gedurende de looptijd van de algemeenverbindendverklaring onder de werkingssfeer vallen of komen te vallen.

Ten aanzien van het al dan niet aanwezig zijn van zwaarwegende argumenten en meer in het bijzonder van specifieke bedrijfskenmerken die op essentiële punten verschillen van de ondernemingen die tot de werkingssfeer van de cao PB gerekend kunnen worden op grond waarvan de toepassing van de avv-bepalingen redelijkerwijze niet van de bij de VBe NL aangesloten ondernemingen kan worden geveerd, merk ik het volgende op.

Op grond van de aangevoerde argumenten is met betrekking tot de aard van de werkzaamheden van de leden van de VBe NL voldoende aannemelijk gemaakt dat het merendeel van de bedrijven aangesloten bij VBe NL gecombineerde bedrijfswerkzaamheden uitvoert en dus niet louter alleen reguliere beveiliging, maar ook evenementen- en horecabeveiliging, en/of crowdmanagement, en/of basishulpverlening, en/of de inzet van verkeersregelaars, en/of de inzet van voetbalstewards. De cao PAWW en de daaronder ressorterende leden van de NVB/ondernemingen zijn uitsluitend gericht op reguliere beveiliging. Eveneens voldoende aannemelijk gemaakt is, dat de organisatie van arbeid bij de leden van de VBe NL in hoge mate afwijkt van die bij de overige ondernemingen binnen de werkingssfeer van de cao PAWW. Deze organisatie wordt gekenmerkt door de inzet van oproepkrachten die elders een dienstverband hebben. Het gaat daarbij om korte opdrachten.

Uit de motivering bij het dispensatieverzoek is voorts niet gebleken dat het dispensatieverzoek niet aansluit bij de doelstelling van de Wet AVV. Verder is uit de overgelegde stukken in afdoende mate gebleken dat de partijen die de eigen cao zijn overeengekomen, voldoende onafhankelijk van elkaar zijn.

Nu sprake is van een eigen rechtsgeldige cao, voldoende aannemelijk is gemaakt dat sprake is van zwaarwegende argumenten op grond waarvan toepassing van de bedrijfstak-cao door middel van avv redelijkerwijs niet kan worden geveerd en de partijen die de eigen cao zijn overeengekomen voldoende onafhankelijk zijn van elkaar, kan de gevraagde dispensatie worden verleend.

Daarbij zij opgemerkt dat niet is gebleken van feiten en omstandigheden die aanleiding geven tot afwijking van de in het Toetsingskader AVV neergelegde beleidsregels.

Conclusie

Het dispensatieverzoek wordt hierbij toegewezen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
namens deze,
De directeur Uitvoeringstaken Arbeidsvoorwaardenwetgeving,

Mr. M.H.M. van der Goes